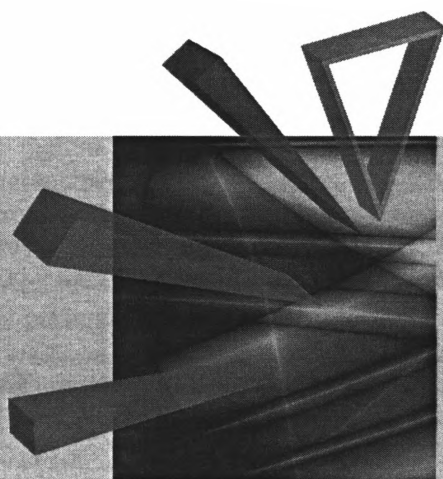

Spójność w rozwoju regionalnym w Polsce obecnie i w przyszłości

**PRACE NAUKOWE
UNIwersYTETU EKONOMICZNEGO
WE WROCLAWIU
nr 143**

**RESEARCH PAPERS
OF WROCLAW UNIVERSITY
OF ECONOMICS
No. 143**

Spójność w rozwoju regionalnym w Polsce obecnie i w przyszłości

Redaktorzy naukowi
Mirosława Klamut
Ewa Szostak

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2010

Senacka Komisja Wydawnicza

Zdzisław Pisz (przewodniczący),

Andrzej Bąk, Krzysztof Jajuga, Andrzej Matysiak, Waldemar Podgórski,

Mieczysław Przybyła, Aniela Styś, Stanisław Urban

Recenzenci

Krzystian Heffner, Kazimiera Wilk

Redakcja wydawnicza

Jadwiga Marcinek

Redakcja techniczna i korekta

Barbara Łopusiewicz

Skład i łamanie

Małgorzata Czupryńska

Projekt okładki

Beata Dębska

Wydanie publikacji sfinansowano ze środków

projektu badawczego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 11403232/457

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2010

ISSN 1899-3192

ISBN 978-83-7695-067-9

Druk i oprawa: Drukarnia TOTEM

Spis treści

Wstęp	9
Bogusław Fiedor , Pomoc zewnętrzna i endogenizacja wzrostu a polityka spójności – ze szczególnym uwzględnieniem Unii Europejskiej. Kilka refleksji.....	11
Jacek Szlachta , Polityka spójności Unii Europejskiej po roku 2013 – implikacje dla Polski	24
Janusz Zaleski , Strategiczne kierunki polityki regionalnej w projekcie ministerialnym Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego	39
Ewa Łażniewska , Dylematy badawcze w zakresie badań dysproporcji regionalnych nowych regionów UE w okresie 1999-2008.....	49
Žanna Caurkubule, Alevtina Vishnevskaja , Анализ макроэкономических пока-зателей развития прибалтийского региона после вступления в ЕС и на современном этап	58
Maciej Cieślukowski , Polityka spójności Unii Europejskiej a decentralizacja finansów publicznych w Polsce – czy istnieje związek? Analiza na przykładzie województwa wielkopolskiego	71
Leszek Cybulski , Zatrudnienie w zreformowanej polityce spójności w świetle doświadczeń Strategii lizbońskiej.....	84
Ireneusz Jaźwiński, Robert Kubicki , Wykorzystanie kapitału ludzkiego w województwach Polski	107
Katarzyna Tracz-Krupa , Integracja europejska jako czynnik warunkujący doskonalenie kadr administracji samorządowej	117
Ewa Szostak , Czy polskie województwa spełniają warunki gospodarki opartej na wiedzy?	125
Magdalena Knapińska , Poziom i dynamika salda migracji w Unii Europejskiej i wybranych jej krajach w latach 2000-2008	140
Ewa Pancer-Cybulska, Marcin Sobiecki , Cele Strategii lizbońskiej w regionalnych programach operacyjnych na przykładzie Dolnego Śląska	153
Piotr Kowalski , Wpływ polityki spójności Unii Europejskiej na rozwój i wzrost konkurencyjności regionów	166
Mariusz Czupich , Rola innowacyjności w kształtowaniu spójności gospodarczej regionów (na przykładzie polskich województw).....	179
Kinga Szmiągiel , Ocena roli samorządów wojewódzkich w kreowaniu i wdrażaniu polityki regionalnej w Polsce.....	193
Bernadeta Baran , Partnerstwo publiczno-prywatne w polskich samorządach na tle doświadczeń europejskich	205

Danuta Kabat-Rudnicka , Rola regionów miejskich w rozwoju Unii Europejskiej.....	218
Wojciech Bieńkowski, Łukasz Konopielko , Polityka spójności stabilizatorem czy hamulcem rozwoju? Przegląd głównych teorii i ocena własna	229
Agnieszka Tkaczyszyn , Polityka spójności jako czynnik zwiększania konkurencyjności Unii Europejskiej.....	238
Alina Walenia , Wybrane czynniki warunkujące wdrażanie polityki rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich Unii Europejskiej wobec makroregionu Polski Wschodniej	251
Łukasz Olipra , Wpływ transportu lotniczego na rozwój gospodarczy i spójność regionów w Unii Europejskiej.....	261
Jarosław Czaja , Euroizacja polskiej gospodarki.....	276

Summaries

Bogusław Fiedor , Selected reflections on external support and endogenization of growth in the light of cohesion policy – with special consideration for the European Union	23
Jacek Szlachta , European Union cohesion policy after 2013 – implications for Poland.....	38
Janusz Zaleski , Strategic directions of regional policy in Poland in ministerial proposal of National Regional Development Strategy	48
Ewa Łażniewska , Scientific dilemmas in research on regional disparities in new European Union regions between 1999 and 2008	57
Żanna Caurkubule, Alevtina Vishnevskaya , Analysis of the macroeconomic development of the Baltic region after the entry into the European Union at the present stage.....	70
Maciej Cieślukowski , European Union cohesion policy and decentralization of public finance in Poland – is there a link? Analysis on the example of the Wielkopolska region	83
Leszek Cybulski , Employment in the reformed cohesion policy in the light of the Lisbon Strategy experiences	106
Ireneusz Jaźwiński, Robert Kubicki , Human capital utilization in the voivodeships of Poland.....	116
Katarzyna Tracz-Krupa , European integration as a factor influencing the training process of local administration officials.....	124
Ewa Szostak , Do Polish voivodeships fulfill knowledge-based economy criteria?	139
Magdalena Knapińska , Level and dynamics of migration balance in the European Union and its chosen member states between 2000 and 2008 ...	152
Ewa Pancer-Cybulska, Marcin Sobiecki , The Lisbon Strategy objectives in regional operational programmes – The example of Lower Silesia	165

Piotr Kowalski , Impact of cohesion policy of the European Union on the development and increase of the competitiveness of regions.....	177
Mariusz Czupich , Role of innovativeness in creating regional economic cohesion (on the example of Polish voivodeships).....	191
Kinga Szmigiel , Evaluation of regional self-government role in creation and implementation of regional policy in Poland.....	204
Bernadeta Baran , Public-private partnership in Polish local governments compared to European experiences	217
Danuta Kabat-Rudnicka , Role of urban regions in the development of the European Union	228
Wojciech Bieńkowski, Łukasz Konopielko , Cohesion policy – a brake or trigger for the development? Theoretical review and assesment	237
Agnieszka Tkaczyszyn , Cohesion policy as a factor of increasing the European Union’s competitiveness.....	250
Alina Walenia , Factors determining the implementation of development policy of the European Union rural areas with comparison to the macroregion of Eastern Poland	260
Łukasz Olipra , Impact of air transport on regional economic development and cohesion in the European Union	275
Jarosław Czaja , Euroisation of the Polish economy	290

Wstęp

Katedra Polityki Ekonomicznej i Europejskich Studiów Regionalnych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu zorganizowała w dniach 19-21 kwietnia 2010 r. trzecią już konferencję dotyczącą polityki spójności Unii Europejskiej pt. *Jaka polityka spójności po 2013 r.?* Konferencja była kolejną z cyklu *Polityka spójności Unii Europejskiej – cele, efekty realizacji, problemy do dyskusji*.

Na nasze zaproszenia odpowiedziało nie tylko środowisko naukowe, ale także praktycy zarządzający rozwojem społeczno-gospodarczym w różnych instytucjach, w tym przede wszystkim w samorządach terytorialnych. Udział w konferencji wzięło 67 osób. Najliczniej były reprezentowane zespoły naukowe prowadzące badania w dziedzinie polityki: gospodarczej, budżetowej, regionalnej, a także badania dotyczące rozwoju przestrzennego, integracji europejskiej, zatrudnienia i funkcjonowania rynków pracy.

Na konferencji wygłoszone zostały 32 referaty w ramach następujących sekcji: *Wzrost gospodarczy i rozwój zrównoważony w Unii Europejskiej, Rola polityki spójności Unii Europejskiej w podnoszeniu poziomu rozwoju i konkurencyjności polskich regionów, Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 wobec problemów rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, Warunki przełamania słabej dynamiki rozwoju polskich regionów, Polityka spójności wobec rynków pracy w Unii Europejskiej, Spójność terytorialna w polityce krajowej oraz w polityce Unii Europejskiej, Przyszłość polityki spójności – koncentracja na celach prorozwojowych Wspólnoty*.

Na konferencję przygotowaliśmy dwa tomy opracowań, które stały się podstawą do wygłoszenia referatów przez ich autorów. Pierwszy, pt. *Jaka polityka spójności po roku 2013*, został wydany w serii „Prace Naukowe” przez Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu i rozdany uczestnikom konferencji. Drugi tom, przygotowany już po konferencji, również zawiera opracowania odnoszące się do problemów spójności rozwoju społecznego, gospodarczego i terytorialnego obecnej i przyszłej Unii Europejskiej.

Wydanie obu tomów sfinansowano ze środków projektu badawczego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 11403232/457 pt. *Rozwijanie konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości a poprawa spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej w polskich regionach po 2006 roku*. Mamy nadzieję, że w obu tomach udało się zgromadzić opracowania interesujące, odnoszące się zarówno do sukcesów, jak i porażek europejskiej oraz polskiej polityki spójności. Zgodnie z przyjętymi zasadami, ostatnia swoimi zadaniami ściśle wpisuje się w realizację celów unijnej polityki spójności.

Autorzy opracowań zamieszczonych w obecnym tomie zwracają uwagę, że od Unii Europejskiej, jej członków oraz jej regionów zachodzące przemiany wymagają reform gospodarczych, pozwalających obronić jej dotychczasową ważną pozycję na rynku globalnym. Sądzą również, że w coraz bardziej integrującym się społeczeństwie europejskim rozstrzygnięcia w wielu ważnych dziedzinach gospodarczych i społecznych wymagają wprowadzenia nowych systemów zarządzania, koordynujących interwencję pomiędzy poziomem unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W ten sposób Unia powinna być zarządzana nie tylko na podstawie konsensusu wynikającego ze stosowania zasady pomocniczości. Autorzy uznają także, że należy tworzyć warunki do bardziej elastycznego funkcjonowania, wykorzystującego wiedzę i umiejętności społeczeństw członków Unii na różnych poziomach podejmowania decyzji w ramach prowadzonej polityki publicznej, w tym również polityki spójności. Uważają, że jest to zadanie strategiczne nie tylko dla polityki spójności Polski, ale również dla polityki spójności Unii Europejskiej.

Opracowania zamieszczone w obu tomach – dzięki zgromadzeniu na konferencji szerokiego grona autorów reprezentujących spektrum liczne dziedziny nauki oraz wiele poglądów – odnoszą się zarówno do obecnych, jak i przeszłych celów unijnej polityki spójności oraz sposobów jej realizacji, oraz są interesujące dla szerokiego grona czytelników zajmujących się tematyką stosunków międzynarodowych, globalizacji, konkurencyjności i innowacyjności. Obie publikacje mogą być przydatne dla praktyków i będą mogły być wykorzystane w procesie dydaktycznym na wyższych uczelniach.

Mirosława Klamut